

La comunicació en el doblatge de pel·lícules

- 30 i 31 de març i 1 d'abril del 2016 a les 17.00 h
- Centre Cultural La Llacuna, en el marc dels Tallers tecnològics: La comunicació en el doblatge de pel·lícules

Francesc Fenollosa i Ten

Especialista en doblatge de la televisió valenciana, veu del Geni Tortuga en la sèrie Bola de Drac, i professor de català

▲ Currículum

Francesc Fenollosa i Ten (la Vall d'Uixó, la Plana Baixa, 1955).

Ha sigut professor de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de València, integrant del *Grup de Materials* per a l'ensenyament del valencià com a segona llengua, autor de textos per a educació primària i secundària, i membre de l'equip redactor del Lemav (*Llibre d'estil per als mitjans audiovisuals en valencià*), promogut per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i la Ràdio Televisió Valenciana. També ha sigut professor de locució i doblatge a la Universidad Cardenal Herrera-CEU.

Traductor-adaptador professional per al sector audiovisual valencià des de 1988, ha realitzat treballs per a estudis de doblatge, productores, distribuïdores i televisions, tant al castellà como al valencià, compaginant aquesta activitat amb la de director i actor de doblatge. Entre altres personatges, és la veu del Geni Tortuga (Muten Roshi) en la mítica sèrie *Dragon Ball* per al Canal 9-TVV.

Ha participat en trobades, congressos i festivals pronunciant conferències i ha impartit tallers i seminaris a Amèrica del Sud (Buenos Aires, Mar del Plata, Santiago de Xile, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Brasília, Salvador da Bahia, Recife, São Luis do Maranhão...), Europa (Alacant, Barcelona, Biarritz, Bolonya, Brussel·les, Madrid, Manchester, Múrcia, París, Santiago de Compostela, Setúbal, València, Prada...) i l'Índia (Nova Delhi i Mumbai).

És creador de diversos festivals de cinema, com els premis Tirant a la indústria audiovisual valenciana, Tirant Avant-Festival de l'Audiovisual i les Noves Tecnologies, així com del blog *Audiovisuals en valencià*, per a l'inventari i la promoció de les obres audiovisuals en valencià.

Des de fa cinc anys desenvolupa el projecte campanya *Vols doblar una pel·lícula? (¿Quieres doblar una película? Do you want to dub a film? Voulez-vous doubler un film?)*, per a la difusió del doblatge en àmbits no professionals, amb més de mil tres-cents tallers realitzats per a públic de totes les edats. Aquets tallers, que combina també amb els de *Lectura en veu alta*, *Tècniques per a gaudir parlant en públic* i *Ràdio digital (a l'aula i per a organitzacions socials)*, contenen a més altres elements de caràcter lúdic, artístic, integrador, intergeneracional i de creixement personal.

L'experiència de fer tallers de doblatge a Andorra ha estat per mi un honor i un plaer, no només per descobrir una miqueta més Andorra com a societat i com a territori, que no coneixia abans més que per referències més o menys directes, sinó també per haver treballat durant tres sessions consecutives amb persones molt diferents pel que fa a edats i procedències, i perquè totes han estat molt generoses en la seua participació i aportació a l'experiència conjunta. Han estat tres intenses sessions amb una trentena de persones en cadascuna que han tingut lloc al Centre Cultural La Llacuna, d'Andorra la Vella, entre els dies 30 i 31 de març i l'1 d'abril de 2016, i en les quals hem tingut ocasió de practicar el doblatge de pel·lícules de ficció, de documentals i *realities*, i de sèries i pel·lícules de dibuixos animats.

Els antecedents

La participació d'Àngels Mach i Buch, presidenta de la Societat Andorrana de Ciències, en un taller de doblatge a la Universitat Catalana d'Estiu 2014, a les aules del liceu Charles Renouvier de Prada de Conflent, va propiciar l'organització d'aquestes tres sessions d'iniciació al doblatge audiovisual i cinematogràfic.

Després d'algun intent anterior que no va reeixir, la SAC va aprofitar la capitalitat cultural iberoamericana 2016 d'Andorra per finalment poder oferir aquests tallers de doblatge al públic andorrà. Per a la seua organització, la Societat Andorrana de Ciències va comptar amb el patrocini d'Andorra Telecom, del Comú d'Andorra la Vella i del Govern d'Andorra, així com també amb el suport logístic de la Fundació de la Universitat Catalana d'Estiu.

Els preparatius

Des d'algunes setmanes abans de la celebració, vam entrar en contacte amb els diversos mitjans de comunicació andorrans, tant de premsa escrita i digital, com de ràdio i de televisió, per tal de difondre l'activitat entre el públic en general i animar-ne la participació. El suport d'aquests mitjans va propiciar que, de la idea inicial de fer un taller de doblatge de 9 hores de durada per a un sol grup de participants, passàrem a una oferta de tres sessions de 3 hores d'iniciació al doblatge per a tres grups diferents de persones, atesa l'alta inscripció registrada a la proposta dels tallers. Com dèiem més amunt, en cadascuna de les sessions hi ha hagut persones de diverses edats, procedències i condicions, per la qual cosa hem adaptat el contingut dels tallers a fi de donar possibilitats de participació a tothom. Cada sessió ha estat, per tant, estructurada d'una forma semblant, tal com descriurem a continuació, però també adequada a les particularitats específiques de cada grup.

Presentació de les sessions

La presentació de les sessions ha estat a càrrec de l'Àngels Mach i Buch, la presidenta de la SAC, que ha explicat la repetició de l'estructura del taller per a cada dia, a causa de l'èxit de convocatòria obtingut i per tal de no deixar persones sense poder gaudir de l'activitat. Com ella mateixa assenyalava en alguna de les sessions, "volíem organitzar un taller que tingués continuïtat, però vam veure que hi havia molta demanda i hem preferit no deixar ningú fora de poder tastar aquesta experiència realment interessant, com podreu comprovar".

Estructura de les sessions dels tallers de doblatge

En cada sessió comencem amb una presentació del tallerista, qui, a fi de crear un clima de distensió i de confiança, proposa també la presentació de cadascuna de les persones participants, amb el nom (que enganxen en una etiqueta ben visible al pit per facilitar la comunicació i la interrelació), procedència, activitat habitual i les llengües parlades. Això ens permet conèixer, entre d'altres coses, qui podrà fer el doblatge en portuguès, ja que serà una de les llengües iberoamericanes que s'utilitzaran juntament amb el català i el castellà.

Després d'això presentem les coses, els dispositius amb els quals desenvoluparem el taller de doblatge. I fem també que la confiança de les persones participants vaja augmentant amb comentaris i raonaments que impliquen i interpel·len tots els assistents a través de diverses propostes i provocacions.

Explicació del procés

En l'explicació el procés donem més o menys informació en funció del tipus de públic concret participant i/o del temps de què disposem per realitzar cada taller. Si ens hi podem esplaïar, el que fem és donar més detalls d'aspectes professionals del procés de producció del doblatge o d'altres qüestions relacionades amb el món del cinema, de l'audiovisual o d'altres activitats artístiques, segons el cas.

En acabat, i per començar de veritat amb la tècnica i pràctica del doblatge, demanem dues persones voluntàries per poder doblar el primer fragment de pel·lícula (i que anirem descobrint sobre la marxa). Així, anem assenyalant i dosificant la informació que ens cal per poder realitzar el doblatge de cadascun dels talls o clips audiovisuals i cinematogràfics proposats, de curta durada (d'uns quants segons cadascun, però amb una certa unitat de sentit), de distints gèneres i formats. En definitiva, expliquem cada pas i cada acció amb comparacions de com es fa de manera professional perquè l'experiència de cada persona resulte d'allò més didàctica i positiva. Per exemple, per al primer fragment a doblar, cal una dona i un home, que interpretaran un *diàleg*: la dona demanarà a l'home que li porte *la galleda de les escombraries* (i ací comentarem les diferències dialectals) i l'home li respondrà –això ho veurem després– amb un gest; és a dir, amb una emissió de veu que no és ni una paraula, ni un sintagma, ni una oració; que no té estructura sintàctica, però que sí que té significat.

Per saber què ha de fer cada participant voluntari visionarem el fragment i provocarem que tot el públic estiga pendent de la pantalla, ja que els farem dos o tres preguntes que només demanen atenció. Tot això ens ajudarà a seguir propiciant un ambient creatiu, integrador i distès entre el grup. Feta la proposta interpretativa d'ambdós personatges, doblarem el clip amb les mínimes indicacions tècniques imprescindibles. I aplaudirem sempre les intervencions realitzades a fi de generar autoestima i confiança, tant entre les persones que hi han intervingut com entre el públic que ara ha fet d'observador.

Impressions, sensacions i emocions

Després de realitzada cada presa de so, i abans d'escoltar la versió que han doblat els participants, els demanem que ens donen les seues impressions, i ens diguen quines sensacions i emocions han experimentat, a través de la pregunta: "[Nom –sempre– de la persona que ha

d'intervindre], series tan amable de compartir amb nosaltres com t'has sentit?"

I com que ja els hem dit abans que les persones som incomparables –ni millors ni pitjors, sinó diferents–, doncs totes les impressions, sensacions i emocions són igualment vàlides, perquè són les nostres, les de cada persona participant. Algunes s'han sentit divertides, emocionades, i s'ho han passat bé o molt bé; o potser s'han posat nervioses, s'han sentit amb vergonya o rares... En aquest cas, els fem la reflexió si això que acaben de fer, de doblar una pel·lícula, era la primera vegada que ho feien. En dir que sí, demanem al públic que quantes persones de les que hi ha a la sala, quan han fet alguna cosa per primera vegada en la vida, sobretot en públic, s'han sentit potser nervioses, amb vergonya, rares... Com que totes o quasi totes alcen el braç (inclòs el tallerista, per descomptat), fem el comentari que són persones magnífiques, extraordinàries i meravelloses, però que, des d'aquest punt de vista, són persones *normals*, la qual cosa també provoca complicitat entre el públic.

Tan fàcil com parlar

Una vegada escoltat el resultat del doblatge, la segona pregunta que fem a les persones que han doblat les primeres seqüències és si ha estat difícil fer el que han fet. I el resultat és reconèixer que no, que en veritat l'únic que hem de fer és obrir la boca i parlar, això que fem tothora cada dia. L'únic que, en el doblatge, hem de dir el que cal dir, quan cal dir-ho i com cal dir-ho. I totes les persones tenim la capacitat de fer això. És igual que el fet de córrer: totes les persones tenim la capacitat de córrer però només aquelles que s'entrenen –una miqueta, encara que siga– poden competir. I només aquelles que s'entrenen molt i bé, són capaces de guanyar curses, i fins i tot de viure d'això. Doncs, amb el doblatge passa el mateix, i açò respondrà algunes de les preguntes més comunes fetes pels assistents al final de cada sessió. En definitiva, per doblar només hem de saber què hem de dir, quan hem de dir-ho i com hem de dir-ho. I, per descomptat, practicar-ho perquè ens isca tan bé com siga possible.

Sobre l'error

Pel que fa al fet d'equivocar-nos i no fer exactament allò que volíem fer en el moment de doblar un fragment o un clip audiovisual, quan ocorre en qualsevol moment d'alguna sessió, el que fem és comentar que això, a les persones que fan ràdio i televisió, els passa seguit seguit, de forma habitual; però que, per a aquests casos, tenen una frase molt bona. I és que diuen: "Són coses del directe." Amb això el que fan és distendre's i, si de cas, repetir amb naturalitat allò que no han dit correctament. (Fins i tot, poden aprofitar-ho com a preses falses i al damunt traure profit econòmic dels errors.)

A més, equivocar-nos ens permet descobrir com articulem quan parlem i quina o quanta memòria tenim; en definitiva, serveix per conèixer-nos més. La qual cosa ens ajudarà a fer-ho millor la propera vegada.

Zona de confort oral

Segons com haja anat l'experiència o en funció del temps restant que tinguem per fer el taller, i de les persones que hi haja sense haver sortit encara a doblar, potser proposem una nova i diferent experiència a aquestes persones. Per exemple, per a les noies participants,

l'experiència de posar veu de narrador de documentals científics: una veu greu, molt habitual en aquests tipus de produccions audiovisuals. En el cas dels nois, el que farem serà proposar-los de doblar el títol d'una pel·lícula de dibuixos animats, per exemple, i fer una veu aguda, de falsset, típica d'aquest tipus de produccions (sobretot si l'original és japonès, acostumats com estan a escoltar veus femenines molt agudes).

Treballar amb distintes veus ens servirà per veure que tenim moltes més possibilitats d'expressió oral de les que ens imaginem, totes i tots. De fet, podem utilitzar moltes veus diferents i expressar-nos *a la manera de...* molts personatges que potser no ens havíem imaginat mai que podríem arribar a fer.

La nostra veu, certament, no ha de ser una única, la que usem cada dia, sinó que podem transformar-la en allò que vulguem. I podem desenvolupar molts registres diversos, tants com personatges diferents vulguem interpretar. Això, en les sessions d'introducció al doblatge, ho fem de manera pràctica amb exercicis variats. També podem posar la veu d'acord amb el gènere cinematogràfic de la pel·lícula o de la sèrie que tinguem en pantalla: el joc de posar veu de pel·lícula de por o de pel·lícula romàntica sempre genera atenció i complicitat entre els assistents.

El que volem amb tot açò és provocar que isquem de la nostra zona de confort oral i juguem, com dèiem més amunt, a ser altres persones, a fer altres veus, amb la qual cosa també ajudarem a distendre més les persones participants.

En una sessió concreta vam fer fins i tot una versió bilingüe *cubanocatalana* d'un fragment de pel·lícula basat en el clàssic de *Romeu i Julieta*, però, a més a més, amb una inversió de papers: la *Julieta* va ser interpretada pel Vicenç i el *Romeu* per la Giorgina, mentre l'Àlex tractava de fer el títol d'una tragèdia en un ambient absolutament desficaciat i divertit.

Rituals

Cada vegada que donem pas a un nou fragment per doblar o a una nova acció dins l'execució del fragment (com ara escoltar la versió original o bé anar a doblar o a escoltar la versió nostra, la versió doblada), utilitzem un ritual concret –que és més propi dels enregistraments de les sèries dramàtiques de televisió, però que resulta molt eficaç en les sessions d'introducció al doblatge– que consisteix a dir les paraules màgiques de “cinc i acció!”. D'aquesta manera reclamem l'atenció de l'audiència en el seu conjunt.

Sempre estem interpellant el grup perquè no es distraiga ningú i per aprofitar qualsevol comentari o situació a fi de generar complicitats entre els participants. Potser, fins i tot, faig el comentari del paper que interpretava en alguna de les pel·lícules o sèries que estem doblant en aquell moment per apuntar detalls també sobre l'activitat professional.

Públic participant

Atès que el públic inscrit a cada sessió ha estat ben heterogeni, pel que fa a edats i condicions, hem plantejat poder realitzar activitats concretes amb grups per edats o per estudis (per exemple, primària, secundària...) per tal de doblar fragments de pel·lícules en grup, a l'uníson, i permetre la participació de tothom, al mateix temps que propiciàvem que les persones més tímides pogueren intervindre acompanyades i immerses dins del grup respectiu.

Posem per cas als participants de primària o d'educació especial, a qui els proposem el repte de passar-los un fragment (per exemple d'una sèrie de dibuixos animats) i que ens diguen quin és el títol de la sèrie i en quina llengua està la versió original: és el cas de la introducció d'una de les moltes temporades de la sèrie japonesa *Hello Kitty*. De seguida la reconeixen, per descomptat, i els donem la qualificació de gent desperta, perquè ho han captat de seguida de la pantalla.

En aquest cas, també els donem pistes perquè puguin fer el doblatge a l'uníson, per la qual cosa caldrà que s'escolten. Però, a més, hauran de posar veu de dibuix animat, la qual cosa els provoca reaccions diverses, segons siga la persona. Al mateix temps, però, si en són moltes, els demanem que es posen una miqueta de gaidó, com si foren un cor per cantar totes juntes davant el micròfon.

Treballar sobre guions cinematogràfics

D'acord amb el nivell i la capacitat de lectura que tinguem entre els assistents, i ja sobre la meitat en avant del taller, proposarem de fer doblatges a partir de textos triats de diversos fragments de pel·lícules de ficció, més tard de documentals o de *realities*, i al remat de dibuixos animats, quan ja haguem aconseguit un cert grau de desinhibició general entre el públic participant.

Donem un grapat de guions a la persona que hi ha a cada extrem de la fila de seients i els demanem que se'n queden un i que passen la resta a les persones de la respectiva fila. Sempre parlem a tothom dient-li el seu nom personal. Per això és tan important l'enganxina inicial que escrivim amb el nostre nom. (Sobretot a alguns i algunes adolescents els agrada molt enganxar-se-la al front.)

Els expliquem què els hem repartit, d'acord amb el guió que es tracte. I és sempre un sol full per persona, tant per qüestió de logística meua personal com per no atabalar l'auditori amb massa text. Per exemple, treballem sobre un full que conté diversos fragments, cinc o sis, del guió del doblatge al català de la pel·lícula *Psycho* (Alfred Hitchcock, 1960), amb el títol en català de *Psicosi*. Treballarem cada un dels fragments de forma adequada al públic assistent i, si s'escau, repetirem algun fragment entre diversos grups de persones perquè hi pugui participar més gent. En el cas d'algun *reality* o fragment de dibuixos animats on participa tot el col·lectiu, el que fem és donar pautes que puguin servir per a tot el grup a mesura que llegim la intervenció de cada persona participant; de tal manera que, com que totes les persones van seguint el guió, anem assenyalant els aspectes singulars i generals a tindre en compte.

També ocorre que, atès que el que volem és una participació tan voluntària com siga possible, fem una espècie de subhasta de les intervencions tot provocant i animant cada persona a triar la frase que vulga locutar.

Quan els diem que hem de fer el títol tots plegats, els expliquem també que el que volem a l'hora de locutar-lo és omplir la pantalla amb la nostra veu, i que per a això no cal cridar més, sinó agafar cadascuna de les síl·labes del títol i estirar-les per omplir el temps que aquest es manté en pantalla.

En eixe cas, i després d'haver assignat un text per a cada persona i d'haver concretat en quin moment s'ha de locutar d'acord amb el que ens proposa el guió, el que fem és repassar el text amb tots els participants ja al seu lloc de sortida, com si fóra una graella d'un gran premi de Fórmula 1. Així tot el món estarà pendent de la seua frase i al mateix temps sabrà darrere de qui ha d'intervindre.

Després d'això passem en pantalla la versió original del fragment tot assenyalant i refermant el moment de cada intervenció. Finalment, els fem memòria que hem de parlar a un pam del micròfon i els donem les darreres instruccions per poder treballar en equip: conformada la graella i per parelles, i tal com anem fent cadascuna de les locucions, anirem desplaçant-nos per la dreta o per l'esquerra del peu del micròfon per deixar pas a la persona que tenim al darrere a fi que pugui locutar el seu text.

En aquest tipus d'intervenció col·lectiva és quan més aprofitem per introduir-hi altres llengües, sobretot en el cas de frases curtes fàcils de traduir en aquell moment.

Pot ocórrer (com va passar en alguna de les sessions) que alguna persona es despiste a causa de la tensió i de la pressió que es pugui generar. Quan això passa, cap problema: repetim aquella intervenció, tot llevant-li ferro a la situació amb el comentari aquell de "són coses del directe" (com hem comentat més amunt), i ja està. Es tracta que ningú no se senti emocionalment afectat pel seu error.

És també quan aprofitem perquè les persones que vulguen puguin enregistrar amb el mòbil aquest fragment que especialment dóna molt de joc. Les fotos d'aquests moments són ben agradables.

Explicarem també que l'escolta del fragment locutat la farem tal com s'escolten els *realities* i els documentals per televisió, que és amb la nostra veu superposada –*voice over*, com en diuen tècnicament en anglès–. Sol ser un dels moments de més aplaudiments en cada sessió, perquè és quan es veu el treball en equip realitzat i quan hem compartit més emocions de manera col·lectiva.

Deixar els dibuixos animats per al final

Els dibuixos animats són un tipus de produccions ben engrescadores, sobretot per a la gent menuda. Per això deixem aquesta experiència per al tram final del taller de doblatge. També perquè, com que ja hem experimentat que no hi cap problema a fer el que cada persona pot i s'atreveix a fer, i també hem fet veus de diversos tipus, ara podrem jugar d'una forma més desinhibida encara a produir *veuetes* de dibuix animat sense cap vergonya.

I per a això tenim un text especialment interessant. Es tracta d'un fragment de les moltes temporades de la sèrie *Hello Kitty*, que ja hem ensenyat al començament de l'activitat amb les persones de primària, però de la qual ara doblarem en grup una seqüència més complexa i amb text en guió escrit.

Primer demanarem per les dones que més manen de la sala, a fi d'atorgar-les el personatge protagonista d'aquell capítol: una xiqueta anomenada *Emily* i que és l'organitzadora de l'acció que es desenvolupa en aquella seqüència.

Fins al final del fragment, anirem repartint papers i intervencions per donar tant de joc com calga en funció de les persones. El darrer personatge, un rat penat dels dolents de la sèrie, també l'interpretarem a l'unison, la qual cosa provoca també moltes rialles.

Experiència radiofònica

En cadascuna de les sessions, i com a cloenda del taller de doblatge, hem proposat de locutar un guió corresponent a una suposada Ràdio del Centre Cultural la Llacuna, en agraïment

al centre que ens ha acollit tots aquests dies. Per a la qual cosa també hem repartit guions elaborats *ad hoc* i amb els quals hem pogut enregistrar la darrera activitat col·lectiva de la sessió. Hem aprofitat també per presentar el programa gratuït *Audacity* en el qual plasmarem les diverses intervencions *radiofòniques* tot incloent-hi també efectes especials sonors produïts oralment per totes les persones participants.

Fotos i material divulgatiu

En tot el procés de doblatge anem fent fotos de l'activitat i de la participació de totes i tots, i això ens serveix per crear ambient artístic i de treball en equip, a més de possibilitar més dinàmica divulgativa posteriorment a través de les xarxes socials, tot compartint-les a través de Whatsapp, Twitter, Facebook i Instagram, sobretot aquesta darrera, majoritària entre l'alumnat adolescent. Informem les persones participants que poden enregistrar els resultats dels doblatges (i fins i tot el procés d'execució) bé després de cada visionat o al final de la sessió, on repassem totes les seqüències de forma correlativa.

Cloenda dels tallers

En acabar cadascuna de les sessions, les persones assistents van poder participar en un torn obert d'intervencions entre les quals van sorgir molts comentaris i preguntes sobre aspectes tant professionals com sobre curiositats i experiències personals. Per exemple, quan es tarda a doblar una pel·lícula, però també quin tipus de doblatges he fet jo al llarg de la meua carrera professional; quina pel·lícula m'ha costat més de doblar; sobre el fet de posar-se en situació per interpretar... I hem aprofitat per comentar sobre el joc de la interpretació. A què jugàvem de menudetes? A pares i a mares, a metges, a mestres i alumnes, a venedores del mercat... o bé amb nines i ninotets. I en tots els casos, posàvem veus distintes a cada personatge, perquè en veritat jugàvem a ser altres persones i imitàvem comportaments i veus d'altres persones. El doblatge és el mateix joc, l'únic que ha canviat és l'edat. De fet, en altres llengües el verb que correspon a interpretar i a jugar és el mateix: *to play* en anglès o *jouer* en francès.

Una altra pregunta és si tots els actors de doblatge som també actors de teatre. En el meu cas, jo vinc del món de la lingüística, i a partir de les estructures lingüístiques i de la semàntica, etc., fas la interpretació dels personatges.

Hi ha hagut també preguntes sobre la meua experiència en la sèrie *Bola de Drac*, sobre què passa si et quedes sense veu, sobre la capacitat de fer doblatge amb la veu que tens i sobre què hem de fer per preparar-nos. Fins i tot, hem estat enraonant sobre la possibilitat de desenvolupar una activitat professional de doblatge a Andorra, com a espai estratègic en l'àmbit dels Països Catalans, tant des del punt de vista polític com lingüístic.

En definitiva, hi ha hagut una gran implicació per part del públic assistent en les activitats pràctiques i en el conjunt de cada sessió, per la qual cosa estic molt agraït tant a les persones que hi han participat com a la Societat Andorrana de Ciències (i a totes les entitats patrocinadores i col·laboradores) i especialment a la seua presidenta, l'Àngels Mach i Buch, per la implicació personal en l'organització i en el desenvolupament dels tallers de doblatge a Andorra, Capital Cultural Iberoamericana 2016.

I, al remat, només volia recordar que aquests tallers de doblatge estan plantejats per mostrar,

no únicament com funciona aquesta activitat professional, sinó també per mostrar una miqueta d'aquella filosofia dels nostres germans i germanes del Hawai, i de molts altres pobles originaris de la Terra, que diuen que "hem nascut per ser feliços i per fer feliços als altres. I així s'ha fet." Moltes gràcies, Andorra.

Taller dia 30 de març 2016

Taller dia 31 de març 2016

Taller dia 1 d'abril 2016

